

8. СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ОСНОВІ ПРОГНОЗУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ SYSTEM MANAGERMENTS BY LABOUR PROTECTION ON BASIS OF PROGNOSTICATION OF OCCUPATIONAL TAKE

Студентка К.О. Бондаренко

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Аннотация. В статье проанализированы основные проблемы эффективного функционирования социально-экономического инструмента обеспечения безопасности труда. Обосновано, что развитие системы охраны труда должно базироваться на управлении профессиональными рисками.

Ключевые слова: профессиональные риски, травмирование, система управления охраной труда

Анотація. У статті проаналізовані основні проблеми ефективного функціонування соціально-економічного інструменту забезпечення безпеки праці. Обґрунтовано, що розвиток системи охорони праці повинен базуватися на управлінні професійними ризиками.

Ключові слова: професійні ризики, травмування, система управління охороною праці.

Summary. In the article the basic problems of the effective functioning of this socio-economic instrument of providing of safety of labor are exposed. It is grounded, that development of the system of labour protection must be based on a management occupational take.

Keywords: professional risk, injuring, control system by a labour protection.

Останнім часом, згідно офіційної державної статистичної звітності, щорічно на виробництві травмується більше 20 тис. працівників, тисячі з яких стають інвалідами; смертельно травмується більше 1200 працівників, більше 6000 працівників отримують професійні захворювання. При цьому в країні відсутній об'єктивний облік нещасних випадків на виробництві, що підтверджується розбіжностями у відповідній звітності органів державної статистики, охорона праці і Фонду державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві [1]. З кожним роком все частіше проявляється тенденція необґрунтованих звинувачень потерпілих в допущенні ними порушень законодавства по охороні праці [2, с. 318].

Проблемам охорони праці на виробництві присвячені роботи И. Новака, Н.Котовой, В. Полуянова, Д. Ляшова, М. Дій, С.Д. Тулупова і В.В. Сабадаша [1-4], автори актуалізують питання корінного перегляду підходів в системі охорони праці на макро- і мікро рівнях. И. Новак, Н. Котова приводячи позитивну статистику

виробничого травматизму в Україні, акцентують увагу на високому рівні травматизму в порівнянні з розвиненими країнами світу. Низький рівень життя і загроза залишитися без роботи примушують працювати людей в умовах підвищеного ризику. Потенційну небезпеку для працівників створюють зношені на 50-70% і більше основні виробничі фонди. Дослідження свідчать, що 70% загального травматизму на шахтах відбувається внаслідок порушень правил безпеки, проектів ведення гірських робіт, а більше 60% - повторюється з тих же самих причин через недисциплінованість працівників різних рівнів управління.

Традиційних моделей охорони праці вже недостатньо для протистояння з новими ризиками. Управління цими ризиками спрямоване в основному на виправлення положення, що складається. Що ж до нових ризиків, то потрібно жорстке з'єднання охорони праці з управлінням виробничими ресурсами і організаційною культурою. Нові ризики пов'язані з появою нових технологій (нано біотехнологія); змінами умов праці (підвищення інтенсивності праці у зв'язку із скороченням штату, страх втрати роботи); самозайнятість, робота в неформальному секторі економіки і т.д.. До 2020 року очікується виробництво на використанні нанотехнологій близько 20% товарів у всьому світі, проте ця технологія знаходиться на стадії розвитку, і ризики, пов'язані з виробництвом і використанням наноматеріалів практично не досліджені, а інформації про досягнення в застосуванні і їх вплив на здоров'я людини не вивчено. Слід припустити, що сталі підходи до охорони праці можуть бути низькоефективними.

Проведений аналіз стану охорони праці в Україні дозволив виділити ряд причин, що гальмують розвиток системи охорони праці і безпеки. Необхідно докорінно реформувати підходи до регулювання цих соціальних процесів на національному, галузевому і рівні підприємства. Вагомим недоліком є відсутність ініціатив у напрямі постійного вдосконалення системи охорони праці на підприємстві, з точки зору забезпечення безпеки працівників з боку керівників. Також відсутність у працівників упевненості в захищеності і відповідній безпеці.

Сучасний підхід, ґрунтований на міжнародному стандарті OHSAS 18001 : 2007 [18] до організації робіт у сфері безпеки праці більшою мірою спрямований на превентивні заходи, ґрунтовані на ідентифікації небезпек, фіксації їх властивостей, вимірі параметрів шкідливої дії і оцінці професійних ризиків, пов'язаних із загрозою завдання шкоди здоров'ю персоналу.

Проблема забезпечення безпеки праці є актуальною і вимагає переходу на новий рівень, обумовлений доцільністю перегляду відношення до охорони праці, що

сформувалося і функціонувало в централізованій економіці. Ефективне забезпечення безпеки праці може бути реалізоване шляхом побудови ефективної системи управління професійними ризиками на макро- і мікрорівнях. Це вимагає необхідність розробки і впровадження науково-методичного забезпечення безпеки праці на основі управління професійними ризиками на різних рівнях управління, з урахуванням передового досвіду зарубіжних країн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кушель Г.Д. Гармонізація законодавства: досвід держав-членів ЄС і країн Східної та Центральної Європи / Г.Д. Кушель // Український правовий часопис. – 2003. – Вип.2(7). – С.33.
2. Дей М.О. Проблеми гармонізації вітчизняного законодавства з охорони праці з правовою системою Європейського Союзу / М.О. Дей // Держава і право. – 2011. – Вип. 51. – С. 317-323.
3. Полуянов В. Травматизм и профессиональная заболеваемость в Украине в зеркале международной организации труда: эмпирический анализ / В. Полуянов, Д. Ляшов // Вісник економічної науки України. – 2012. – №2 – С.133-137.
4. Тулупов В.В. Судова експертиза порушень у галузі безпеки життєдіяльності, охорони праці та ергономічного забезпечення / С.Д. Тулупов, В.В. Сабадаш // Вестник Харьковского национального автомобильно-дорожного университета. – 2006. – №32 – С.113-116.

ВИРОБНИЧИЙ ТРАВМАТИЗМ В УКРАЇНІ

INDUSTRIAL INJURIES IN UKRAINE

І.О. Мезенцева, С.В. Котлярова

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Анотація. У статті показаний стан виробничого травматизму та професійних захворювань в Україні за 2014 рік. Приведені статистичні данні по найбільш травмонебезпечним регіонам та галузям економіки. Висвітлені домінуючі причини формування несприятливих умов праці у розглянутих регіонах та галузях економіки.

Ключові слова: виробничий травматизм, професійні захворювання, умови праці.

Аннотация. В статье показано состояние производственного травматизма и профессиональных заболеваний в Украине за 2014 год. Приведены статистические данные по наиболее травмоопасным регионам и отраслям экономики. Освещены доминирующие причины формирования неблагоприятных условий труда в рассматриваемых регионах и отраслях экономики.

Ключевые слова: производственный травматизм, профессиональные заболевания, условия труда.